

niv na odvolání žalobcovo rozsudek prvního soudu, zamítl žalobu pro tentokrát z toho důvodu, že žalobce, jenž se domáhá náhrady škody, kterou zavinil nedospělec, přímo na tomto, netvrdil, ani nedokázal, že by nemohl dosíci žalobou náhrady od osob, jímž svěřeno bylo opatrování nedospělce, takže nenastala prý ještě podpůrná povinnost žalovaného k náhradě škody podle § 1310 obč. zák., nelze souhlasiti. Podpůrnost nároku podle § 1310 obč. zák. jest totiž, jak bližší dovoďeno v rozhodnutí čí. 7975 sb. n. s., pravidlem práva hmotného, takže ji nelze vykládati tak, že by nárok nesměl býti zažalován proti nedospělci, dokud nebude předem žalována na náhradu škody osoba dozorčí. Žaluje-li poškozený přímo nedospělce, nemůže proto žaloba pro předčasnost býti zamítnuta. Právem vytýká dovolání v tomto směru nesprávné právní posouzení věci. Než dovolací soud nemohl vyhověti dovolání a to proto, poněvadž žalobní nárok není opodstatněn skutkovým přednesem žalobcovým. Za podmínek § 1310 obč. zák. může poškozený žalovati nedospělce o náhradu škody ex delicto, avšak musí tvrditi a prokázati, že nemůže dostat náhradu od osob dozorčích. Otázka ručení těchto osob jest sice předurčující, ale tvrditi, že tyto osoby neručí, jest věcí žalobce. Tento netvrdil však, jak bylo jeho povinností, skutkové okolnosti opodstatňující jeho nárok, nenabídl o tom též důkazu a ani v dovolání toho nedolíčil. Neprávem snaží se proto žalobce přesunouti toto břímě na žalovaného, když tvrdí, že tento se měl brániti tím, že žalobce mohl náhradu dosíci od osob dozorčích. Poněvadž tedy žalobce netvrdil a neprokázal v první stolici základ žaloby, opřev ji toliko o zavinění nedospělce, nelze žalobě vyhověti. Dovolací soud nemohl však zamítnouti žalobu vůbec, poněvadž do rozsudku odvolacího soudu, jímž byla žaloba zamítnuta pro tentokrát, nepodal žalovaný opravného prostředku.

R o z h. N e j v y š. s o u d u z e d n e 30. l e d n a 1931, R v I 1944/30. Dr. Sgall.

Právo na zrušení spoluvlastnictví může spoluvlastník uplatniti kdykoli a bez ohledu na prospěch či škodu ostatních spoluvlastníků. Žádost za naturální rozdělení věci je však zamítnouti, nelze-li věc rozdělití vůbec nebo bez značného znehodnocení a žádá-li aspoň jeden spoluvlastník, aby věc byla prodána v soudní dražbě. Mimo to budiž rozdělení odloženo, předejde-li se tím škodě, ke které by musilo dojítí, kdyby věc byla rozdělena okamžitě a v nevhodnou dobu. Zájmy sousedů jsou při zrušení spoluvlastnictví zcela lhostejné.

D ů v o d y:

Podle § 830 obč. zák. náleží k právům spoluvlastníka požadovati kdykoliv zrušení spoluvlastnictví, a to bez ohledu na to, zda bude ostatním spoluvlastníkům na prospěch či škodu. K zájmu spoluvlastníků lze podle § 830 obč. zák. přihlížeti jenom potud, že se spoluvlastník, domáhající se zrušení spoluvlastnictví, musí spokojiti

s nevyhnutelným odkladem, jestliže se jím lze vyvarovati škodě, která by okamžitým a v nevhodnou dobu provedeným rozdělením vznikla ostatním spoluvlastníkům. Mimo to dlužno návrh na naturální rozdělení zamítnouti, jestliže aspoň jeden společník požaduje, by spoluvlastnictví bylo zrušeno soudní dražbou společné věci, a společná věc nemůže býti buď vůbec neb aspoň bez značného svého znehodnocení naturálně rozdělena (§ 843 obč. zák.). Tím jsou důvody, ze kterých se lze brániti navrhovanému naturálnímu rozdělení společných pozemků, vyčerpány. Názor žalované strany, že nutno přihlížeti také k zájmům třetích osob, v souzeném případě k zájmům majitelů sousedních pozemků, jest mylný. Práva těchto osob zůstanou podle § 847 obč. zák. rozdělením nedotčena, slova »der Uebrigen« v § 830 obč. zák. znamenají, jak plyne z přirozeného smyslu slova a souvislosti, v němž bylo užito, ostatní spoluvlastníky společné věci. Námitkami, které žalovaná obec uplatňuje proti žalobnímu nároku, nedoličuje žádného z důvodů, ze kterých by bylo možno nárok na naturální rozdělení pozemků buď vůbec, neb aspoň pro tentokráte zamítnouti, neboť újma, kterou prý obec utrpí jakýmkoliv naturálním rozdělením pozemků na obecní honitbě, jest povahy trvalé, a k zájmům majitelů sousedních pozemků nelze přihlížeti. Rozhodnutí nižších soudů musilo býti potvrzeno, a jen mimochodem se dokládá, že napadenými rozsudky byla vyslovena toliko povinnost obce svoliti k naturálnímu rozdělení společných pozemků, že však způsob tohoto rozdělení zůstává podle § 841 obč. zák. a § 351 ex. ř. vyhrazen volnému uvážení soudce v exekučním řízení.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 9. ledna
1931 Rv II 892/29. Karel Jelínek.

Dovolací soud nemůže udělovati žádných příkazů soudu odvolacímu v otázce hodnocení výsledků průvodního řízení. — Kdy se může soud spokojiti s písemným vyjádřením znalce, aniž by proto bylo řízení vadným.*)

V paternitním sporu první soud vynesl rozsudek podle žalobní žádosti, odvolací soud k odvolání žalovaného rozsudek prvního soudu změnil a žalobu zamítl, načež nejvyšší soud vyhověl dovolání žalobcovu, rozsudek odvolacího soudu zrušil a když dle příkazu nejvyššího soudu odvolací soud po novém jednání ve věci a vynesení rozsudku, kterým odvolání vyhověno, žalobu zamítl, nejvyšší soud znovu k dovolání žalobcovu o věci rozhodl a vynesl rozsudek, kterým dovolání nevyhověl, a to z těchto důvodů:

Soud odvolací nevěřil svědkům, kteří potvrdili indicie svědčící pro rozhodné tvrzení žaloby a shledal přijatelnými skutečností,

*) Viz rozhodnutí, uveřejněné v tomto časopise v 69. ročníku z 1. IV. 1930, strana 185 a násl.